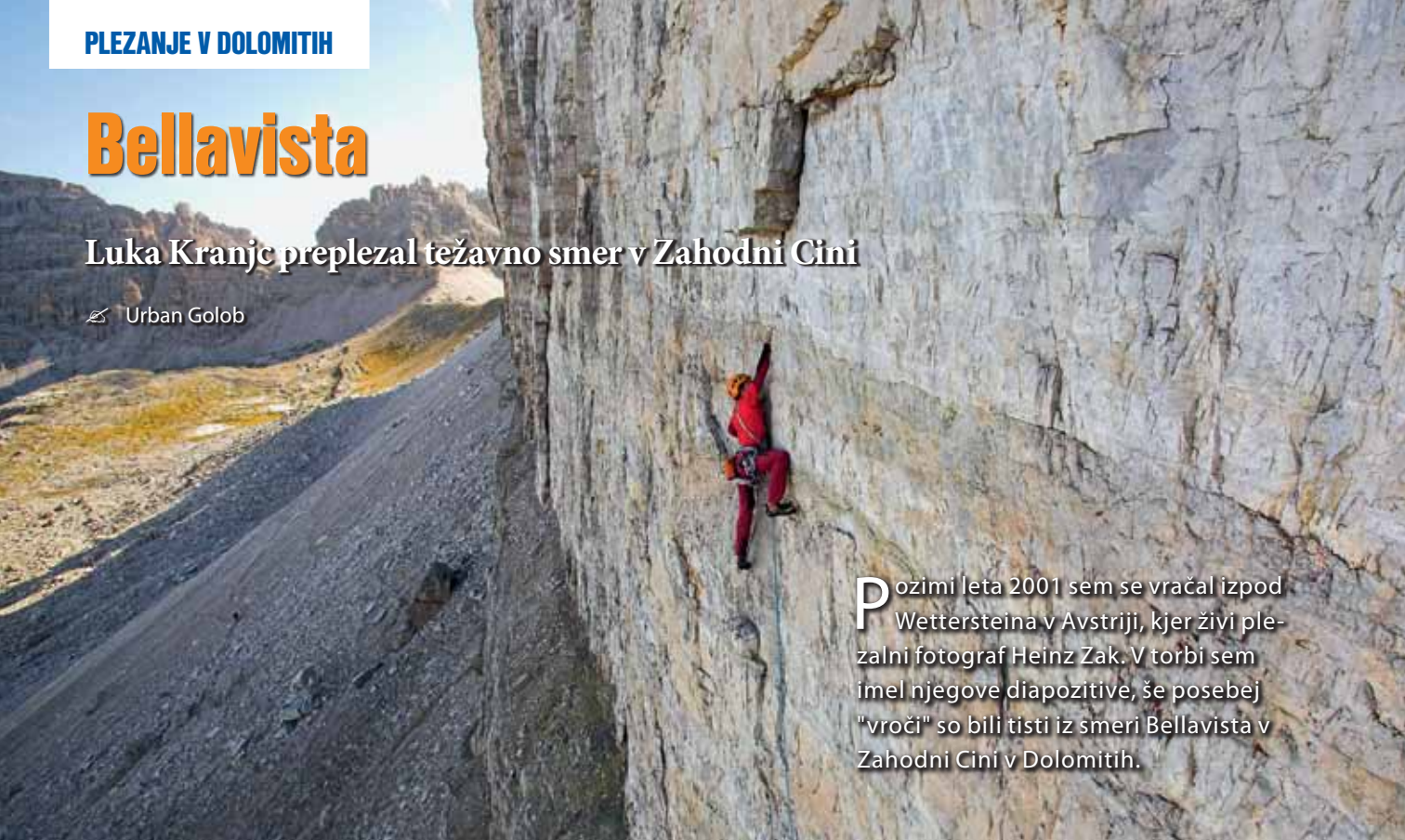

Bellavista

Luka Kranjc preplezal težavno smer v Zahodni Cini

✍ Urban Golob

Pozimi leta 2001 sem se vračal izpod Wettersteina v Avstriji, kjer živi plezalni fotograf Heinz Zak. V torbi sem imel njegove diapozitive, še posebej "vroči" so bili tisti iz smeri Bellavista v Zahodni Cini v Dolomitih.

Že prvi raztežaj (VIII+/IX-) postreže z eno izmed značilnosti smeri – zelo skopim varovanjem. FOTO: URBAN GOLOB

Na Tirolsko pa nisem šel samo po te fotografije, z Zakom sem za (kakor se je pozneje izkazalo) zadnjo številko revije Grif naredil intervju. Pogovarjala sva se o marsičem, še posebej pa o prvenstvenem solo vzponu in prvi prosti ponovitvi Bellaviste, ki ju je opravil Nemec Alexander Huber. Takrat je ta vzpon pomenil veliko prelomnico predvsem glede težavnosti in pri prostem plezanju z varovanjem brez svedrovcev. Celo danes, po desetih letih, ni kaj dosti težjih tovrstnih smeri na svetu. Heinz je takrat govoril tudi o fotografiranju v Bellavisti in o vrtenju na statičnih vrveh. O tem, kako je težko umiril fotografski aparat, ko je visel daleč od stene, o adrenalinskih vrvnih manevrih in atraktivnih nihajih v najtežjem raztežaju, ki vodi čez obilne previse.

Desetletje po tem dogodku, konec letošnjega poletja, me je poklical Luka Krajnc in rekel, da je preplezal Bellavisto. Ko me je vprašal, če bi šla zadevo poslikat, sem najprej pomislil, kako hudičevo mora biti Luka močan – ne samo v roke, ampak tudi v glavo, da zleze takšno smer s tako slabim varovanjem, takoj nato pa še na vse, kar mi je pred desetimi leti o fotografiranju Bellaviste povedal Heinz Zak. Moj odgovor je bil seveda jasen. Rešiti je bilo treba samo še časovni rebus. Po daljšem času se je ponovno obetala prvovrstna plezalsko-fotografska akcija!

PRVA SMER SPODNJE ENAJSTE STOPNJE V GORAH

Alexander Huber je obetajočo linijo opazil v začetku 90. let, ko je menda bolj za sprostitev v zgolj enem dopoldnevu prosto preplezal sosednjo Švicarsko smer. Toda preden se je spet podal pod severno steno Zahodne Cine, je ideja o novi smeri morala zoreti še nekaj let. Na vrsto je prišla pozimi leta 1999, in sicer po poškodbi, zaradi katere Huber ni mogel plezati več kakor pol leta. Za smer, ki jo je v prvenstvenem vzponu seveda preplezal tehnično, je porabil pet dni, ocenil pa jo je z A4. V članku je takrat zapisal: "V najtežjem raztežaju me je bilo prekleto strah, da se ne bo vse populilo in da bom nezdravo pristal 150 metrov nižje v šodru." Kljub očitno ne najboljšemu varovanju pa mu je po glavi začela rojiti zamisel o prostem vzponu v Bellavisti. V prihajajoči poletni sezoni ni šlo, uspešen pa je bil leto pozneje. Potrdila so se njegova pričakovanja, da bodo težave dosegle spodnjo enajsto stopnjo, torej 8c. Tako je nastala prva smer take težavnosti v gorah, ki ni bila opremljena s svedrovci, razen na stojiščih. Bellavista je pomenila prelomnico v prostem plezanju v gorah.

PRIPRAVE IN TEŽAVE

Ko smo se vozili proti Cinam, je Luka pri-
znan, da je o Bellavisti razmišljal že nekaj

časa, a se vse do letošnjega poletja ni čutil dovolj močnega in sposobnega niti za bežen poskus. Po prvem obisku v zadnjih junijskih dneh pa je zagrizel v kost do konca.

Luka: *Poletje se je počasi približevalo, in čeprav je bil pod steno še sneg, sem se odločil, da je že dovolj toplo. Z Nastjo¹ sva se odpravila pogledat, kako je vse skupaj videti od blizu. Po dveh "delovnih" dneh mi je bilo jasno, da sem si našel projekt, ki bo kmalu prerasel v obsedenost. Naslednja dva meseca je bila Bellavista prva stvar, na katero sem pomislil, ko sem zjutraj odprl oči, in zadnja, preden sem jih zvečer zaprl, vmes pa se je neštetokrat prikradla v moje misli še čez dan.*

"Ob prvem obisku sem se komaj prebil do konca najtežjega raztežaja," je pripovedoval Luka. To je pravzaprav prečnica in študiranje gibov v zelo previsni prečki je bilo vse prej kakor preprosto opravilo. Tako si je potem, ko je ta raztežaj tudi opremil, v njem naredil tudi nekakšno vrveno ograjo, da je lažje študiral gibe, jih povezoval in se vračal na stojišče (pravzaprav visišče) pod veliko streho. "Nastja je bila neverjetno potrpežljiva, da je toliko ur preživela tam zgoraj," je pripovedoval Luka, ko je vihtel volan po dolomitskih cestah in dodal: "Ra-

¹ Nastja Davidova.

Začetek najtežjega raztežaja v smeri (8c oz. XI-) FOTO: URBAN GOLOB

zen prvih osmih metrov se z visišča plezalca sploh ne vidi, še sliši se ga težko okoli roba, zato mora biti varujoči zelo zbran."

Za študij smeri je Luka porabil deset obiskov, a sama težavnost ni bila edini problem. Kmalu se je pojavil še eden. "Ko je bilo vreme toplo, zrak pa le malo vlažen, se je pod streho in v previsih kondenzirala vlaga," je pripovedoval Luka. Najbolj previsni raztežaji so bili prav mokri, čeprav je bilo vreme lepo. In teh težav se izpod stene ne vidi. "Mokro to opaziš šele na mestu samem oziroma raztežaj pod streho, do tja pa je stena lahko povsem suha," je povedal Luka in dodal, da se je moral trikrat obrniti, ne da bi v najtežjem raztežaju sploh poskusil. Bilo je tako mokro, da se ni dalo plezati.

A takšne in drugačne težave v steni niso bile vse, kar je Luka in Nastjo doletelo v Cinah. Letos so namreč uvedli nekoliko drugačen način cestninjenja za vožnjo do parkirišč pod Cinami. Cene so zasolili, tako da Luki in Nastji ni preostalo drugega, kakor da sta za vsak obisk tamkajšnjih sten zjutraj štopala navzgor, zvečer pa prehodila osem kilometrov poti nazaj v dolino in naslednji dan ponovno. "Letos imam v načrtu še dve daljši odpravi in je treba šparat. Že tako je vožnja v Dolomite dovolj velik strošek, če se človek pogosto pelje tja. »

KO SE STVARI POKLOPIJO

In Luka je v Dolomitih preplezal veliko težkih smeri, še posebej v Cinah. Po njegovih besedah se je zelo dobro spoznal z načinom plezanja v tamkajšnjih stenah, kar mu je prišlo zelo prav tudi v Bellavisti. To je s pridom izkoristil 21. avgusta, ko se je že enajstič podal v smer. Tokrat mu je družbo delal Hrvat Igor Čorko, Nastja pa je uživala v bližnjem Razu kortinskih veveric. Vreme je bilo lepo, celo vroče, ozračje pa presenetljivo suho. Do najtežjega raztežaja, do kamor si sledijo raztežaji 7b, 6b+, 7a+ in 7b, ki so po ocenah res "lahki", a je tudi v njih varovanje prej kot ne skopo, je šlo hitro. Tudi v najtežjem raztežaju je bila skala solidno suha in že v prvem poskusu so se vse stvari poklopile.

Luka: *Kar malce nervozen sem zaplezal v najtežji raztežaj, ker sem vedel, da imam redko priložnost, ki bi jo bilo škoda zapraviti z nespametnim plezanjem. Kmalu sem se sam pri sebi odločil, da grem na vse ali nič, in napetost je naraščala z vsakim gibom, ko sem bil bližje štantu. Ko je bil najtežji raztežaj za menoj, sem bil prvi trenutek kar malo presenečen in nisem mogel verjeti, da sem pravkar preplezal svoj najtežji raztežaj v hribih, naslednji trenutek pa se mi je na usta narisal nasmeh, ki ga je bilo težko skriti še nekaj dni po tem.*

Sicer popolnoma navit se je Luka končno znašel na drugem koncu dolge previsne prečnice. Eno uro je trajalo, da je Igor prišel do njega in da se je Luka toliko spočil, da je lahko zagrizel v naslednji raztežaj, ki tudi ni prav preprost in ima oceno 8a. Prvič mu je spodletelo. "Itak ga nisem imel skoraj nič naštudiranega," je rekel Luka. V drugo pa je šlo. Kakor so šli seveda še preostali raztežaji do vrha, ki sta ga s Čorkom dosegla zvečer. Tako je Luka opravil šele četrto ponovitev te legendarne smeri po vzponih Alexandra Huberja, Hellija Kotterja in Davida Lame. Smer je sicer na precej svoj način preplezal tudi Tržačan Mauro Bole: najprej je preplezal oba najtežja raztežaja, se po vrvi spustil pod steno in potem preplezal še spodnje lažje raztežaje do velike strehe, kar pa ni način, ki bi danes veljal (op. pisca). Tako je Bellavista postala tudi mejnik v slovenskem prostem plezanju in alpinizmu, saj je po oceni najtežja smer, ki so jo v gorah preplezali slovenski plezalci.

SKOZI OBJEKTIV

S tem pa se projekt Bellavista za Luka še ni končal. V steni sta ostali dve pritrjeni vrvi in popolnoma opremljen najtežji raztežaj, plezalec pa mora smer, kakršna je Bellavista, pustiti za seboj prav takšno, kakor jo je dobil ob svojem prvem obisku. Tako se je

Zadnji raztežaj pred ključem smeri je kratek, a precej jednat (VIII+/IX-).

FOTO: URBAN GOLOB

moral Luka podati vanjo še enkrat, odstraniti vrvi in izbiti vse kline, ki jih je dodal pri opremljanju. Takrat pa je s seboj vzel še fotografa in nastale so priložene fotografije. Pa je bilo pri tem kar nekaj težav. Vrvne akrobacije so z dobrim premislekom šle, toda skala je bila spet zelo vlažna. Ko sem se na začetku najtežjega raztežaja skale samo dotaknil, so bili prsti takoj mokri in v tej mokroti se je moral Luka spet prebiti čez ključ smeri. Vse detajle je moral splezati še enkrat. No, kakšnega je preplezal tudi večkrat, da sva naredila čim boljše fotografije. Njegov boj v tisti previsni vlagi je bil po moje precej podoben tistemu v času prostega vzpona. Malo več časa za premišljevanje o tej smeri in o prostem vzponu sem imel, ko sem čakal in bingljal na visišču pod streho, da se Nastja in Luka pripeljeta po vrhovi okoli ovinka do mene. In takrat sem opazil, da ni mokra samo skala; čisto mokra sta bila tudi moja obleka in fotoaparat. Že v suhi skali plezanje takšne težavnosti in s takšnim varo-

vanjem zahteva odličnega plezalca v vrhunski formi, v takšnih pogojih, ko je vse skupaj prava previsna drsalnica, pa je že nekaj zaporednih preprijemov na meji nemogočega. In varovališča niso ravno udobna, da bi se človek na njih spočil. Če se v spodnjem delu ne enem varovališču najde ena skopa polička za polovico stopala, pa je ta 'luksuz' v previsih onkraj vsake resničnosti. Že mene je pri visenju na pritrjenih vrhovi navijalo v vse možne in nemožne dele telesa, pa sem le žimmaril s fotografsko opremo in se mi ni bilo treba boriti z majhnimi, spolzkimi oprimki.

Ko sem z visišča pod strehami pljuval navzdol na šoder pod steno in ocenjeval previsnost stene, sta se izza previsnega ogla po vrhovi končno pripeljala še Nastja in Luka. V zadnji svetlobi smo pospravili opremo pod najtežjim raztežajem in se že v popolni temi po vrhovi spustili pod steno. Po dvanajstih urah plezalskega in fotografskega dela ob Lukovem dvanajstem obisku smeri je bil projekt Bellavista zanj končan. ●

CÉBÉ
PURE ADRENALINE

Testirali smo:

CÉBÉ

SPYNER FLEX SR

Smučanje in deskanje sta dinamična športa, ki se odvijata pri visokih hitrostih. Da boste na belih strminah uživali bolj varno in sproščeno, vam svetujemo uporabo smučarske čelade. Čelada je obvezen del opreme za tiste smučarje, ki kot vrednoto izpostavljajo zdravje in varnost. Cebe poimenujemo kot pionirja v segmentu športnih, kot tudi modnih očal. Danes proizvajalec ponuja poleg pestrega repertoarja sončnih in smučarskih očal tudi veliko zaščitnih čelad. Širok spekter izdelkov jim omogoča, da tudi najzahtevnejša stranka vedno najde artikel za točno določen namen. Tokrat vam predstavljamo čelado Spyner Flex SR.

Značilnosti čelade:

- Zunanja školjka odporna na močne udarce ("INMOLD" tehnologija zagotavlja zelo dobro trdnost čelade)
- zaradi "INMOLD" tehnologije je čelada zelo lahka
- zgornji dodatni oklep povečuje odpornost čelade na udarce
- čelada ustreza evropskim standardom CE EN 1077
- na zgornjem delu čelade je integriran sistem zračenja. Z ventilacijskim sistemom nastavljamo koliko svežega zraka spustimo v čelado, ki spodrine vroč in vlažen zrak iz nje.
- potrdi ergonomsko oblikovani ušesniki za zaščito ušes in dobro slišnost
- ergonomsko oblikovano notranje blazinjenje iz antialergijske ter zračne tkanine
- odlično prileganje z vsemi smučarskimi očali
- teža: 560 gramov.

Gre za objektivni komentar ekipe Sokola.
Naročena objava.

Cena: 89,98 EUR

www.bushnell-europe.com/cebe

Uvoznik:

Rodeo Team d.o.o., Kranj

www.rodeoteam.si

